

Klimat- och
näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar om Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier

Sammanfattning

- Kemikalieinspektionen avstyrker de föreslagna lösningarna för fördelning av marknadskontrollansvar, som innebär att myndigheten inte kommer att kunna kontrollera samtliga kemikalierelaterade informations- och märkningskrav.
- Kemikalieinspektionen förordar en lösning som innebär att ansvaret i vissa avseenden bör vara delat mellan flera myndigheter, och som ger möjlighet för Kemikalieinspektionen att kunna utöva marknadskontroll för information som ges i batteripassen, information på etiketter samt kraven på formell överensstämmelse.

Synpunkter

Kemikalieinspektionen instämmer generellt med de förslag som ges i Klimat- och Näringslivsdepartementets promemoria förutom för de delar som beskrivs nedan.

Fördelning av ansvar för marknads kontroll

Kemikalieinspektionen föreslår ett delat ansvar för marknads kontroll för material- och kemikalieinformation som ska anges på batterier och i batteripassen enligt artikel 13 och 77 samt kraven för formell överensstämmelse i artikel 83 i EU:s batteriförordning¹.

Kemikalieinspektionen, som enligt förslaget kommer att ha ansvar för att kontrollera begränsningar för ämnen, kan då också kontrollera att information om kemikalier i batterier finns med enligt kraven i EU:s batteriförordning.

Kemikalieinspektionen avstyrker förslaget att marknads kontrollansvaret för märkningskraven skulle ligga på en enda myndighet. En sådan lösning skulle utgöra en begränsning för att kunna bedriva effektiv och enhetlig marknads kontroll. Förutsättningarna för att genomföra marknads kontroll kräver relevant sakkompetens och batteriförordningen inkluderar lagkrav från olika sakområden där kompetensen finns hos olika myndigheter. Vår erfarenhet är att det inte sker någon kontroll alls, om myndigheter utan sakkompetens ansvarar för kontroll gällande innehåll av kemikalier i varor.

Kemikalieinspektionen har god erfarenhet av myndighetsövergripande samarbeten och är van vid att dela ansvaret för marknads kontroll i fråga om formell överensstämmelse med andra myndigheter, det gäller till exempel leksaker och elektronik. En återkommande brist vid kontroller är falsk CE-märkning, det vill säga att varorna innehåller förbjudna ämnen, men att de ändå är CE-märkta.

Om Kemikalieinspektionen kan utföra marknads kontroll gällande de nämnda artiklarna i samband med marknads kontroll av kemikalieinnehåll och utformning av batteriet förväntas administrationen minska och kontrollen underlättas. Åtgärder för kemikalietillsyn behöver då inte överlämnas till Statens energimyndighet.

Utifrån dessa argument föreslår vi en utökning av Kemikalieinspektionens marknads kontrollansvar så att det även omfattar artikel 13 och 77 samt 83 i EU:s batteriförordning i fråga om kemikalierelaterade krav när batterier sätts ut på marknaden eller tas i bruk.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 av den 12 juli 2023 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG.

Reglering av ersättning för varuprover

Kemikalieinspektionen saknar förslag som beskriver reglering av ersättning för varuprover och undersökning av dessa, jämlikt regleringen i 26 kap. 22 b § miljöbalken. Utifrån likabehandlingsprincipen bör samma ersättningsprinciper som i bestämmelserna om marknadskontroll i annan sektorslagstiftning gälla även vid marknadskontroll av batterier.

Övriga synpunkter

Som konsekvens av förslaget i promemorian tolkar Kemikalieinspektionen det som att bestämmelsen i 2 kap. 21 § punkt 4 b miljötillsynsförordningen (2011:13) också bör upphävas. Detta då myndighetens marknadskontrollansvar för batterier regleras i förslaget till förordning med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier.

Enligt förslaget utökas Kemikalieinspektionens marknadskontrollansvar till att också inkludera artikel 5.2 i EU-förordningen om batterier. I 5 § i förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier (avsnitt 2.1), så behöver hänvisning till artikel 5.2 inkluderas. Artikel 5.2 omfattas inte av kapitel II och III i EU-förordningen om batterier.

Kemikalieinspektionen önskar förtydliganden kring hur finansiering av myndigheternas marknadskontroll ska fördelas mellan ansvariga marknadskontrollmyndigheter, för att de också ska stå i proportion till inbetalade avgifter för marknadskontroll.

I detta ärende har generaldirektören Per Ängquist beslutat. Utredaren Hans von Stedingk har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också juristen Cecilia Österwall och inspektören Camilla Westlund medverkat.

Detta är en tillgänglighetsanpassad kopia av det signerade remissvaret.